

Research Article

**ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี เขต 2**

**DESIRALBE LEABERSHIP SKILLS OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN
THE 21ST CENTURY OF ELEMENTARY SCHOOLS UNDER NONTHABURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

ทัตสร จันทรังาม¹

Tatsorn Janngam¹

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์²

The Master of Education in Educational Administration, Rajapruk University²

Nontrabiri, Thailand

Email: tatsorn4@gmail.com

Received: 2020-09-26

Revised: 2020-10-27

Accepted: 2020-10-29

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และเสนอแนวทางในการส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 71 คน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำนวน 239 คน รวมทั้งหมด 310 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $t - test$, One – way ANOVA ,การเปรียบเทียบรายคู่ LSD (Least Significant Difference) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือทักษะการสื่อสาร รองลงมาคือทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ และทักษะความร่วมมือ 2) ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์

ขนาดโรงเรียน และระดับการศึกษาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมแตกต่างกัน แต่ในด้านการสื่อสารและด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 3) แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารควรมีทักษะภาวะความเป็นผู้นำที่มีมุมมองที่กว้างไกล และควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษา โดยวางงบประมาณในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อนำมาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการพัฒนาความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กร และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า

คำสำคัญ: ทักษะภาวะผู้นำ, ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to study, to compare and guideline Desirable leadership skills of school administrators in the 21st century of elementary schools Nonthaburi primary educational service office area 2. The sample was 310 administrators and teachers in Nonthaburi primary educational service office area 2. The research instruments consist of questionnaire and Semi-Structured Interview. The statistical analysis employed frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test, One – way ANOVA, LSD and content analysis. The results of this research were as follows: 1. Desirable leadership skills of school administrators in the 21st century of elementary schools Nonthaburi primary educational service office area 2 In overall and in each aspect at a high level. 2. Administrators and Teachers Opinions on Desirable Leadership Skills of School Administrators in the 21st Century Classified by gender, overall and in each side, no difference when classified by experience, school size, classified by educational levels in general and in different aspects. But when position as a whole is different but in the field of communication and vision no different. 3. Guideline for developing desirable leadership skills of school administrators in the 21st century, the administrators should have leadership skills with a wide perspective and should support the use of technology in schools by placing a budget to support modern equipment to improve information technology systems. There should be development of knowledge in using information technology continuously for the best benefit of the organization and allowing personnel to participate in the expression of opinions in order to propel the organization forward.

Keywords: Desirable Leadership skills ,Leadership skills in the 21st century, Administrators

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน เกิดกระแสของความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีดังกล่าวที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นแรงผลักดันให้สิ่งต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไม่หยุดนิ่ง ทำให้ทุกบริบทของสังคมต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอดและยั่งยืน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อระดับประเทศ ตลอดจนองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มไปจนถึงระดับบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและพัฒนาองค์กรและประเทศให้มีคุณภาพ โดยการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะประสบความสำเร็จหรือไม่ตัวแปรสำคัญที่สุดก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อที่จะนำพาองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดียิ่งขึ้น

จากที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2562 เกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ผลจากการสัมภาษณ์ปัญหาที่พบคือผู้บริหารสถานศึกษาหรือแม้แต่หัวหน้าฝ่ายแต่ละฝ่ายบางท่านขาดภาวะผู้นำ บางท่านอาจยังทำงานในรูปแบบเดิมคือรอฟังคำสั่งเพียงอย่างเดียว การขาดภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการทำงานทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากครูและบุคลากรในสถานศึกษาเท่าที่ควร รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา หรือแม้แต่ปัญหาด้านการสื่อสารกันคลาดเคลื่อนระหว่างภายใน

องค์กร ภายนอกองค์กร ส่งผลให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพและทำให้การทำงานล่าช้า ซึ่งข้อบกพร่องเล็กน้อยเหล่านี้อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบบริหารงานราชการได้ และด้วยทักษะสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุคศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การรักษาวินัย และการออกจากราชการ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปใช้พัฒนา อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบริหารจัดการบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียนที่สังกัด

3. เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ และเป็นแนวทางให้กับผู้ได้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับหัวหน้างานไปจนระดับบุคลากรของสถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจหรือนักวิจัย

ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำไปศึกษาค้นคว้า และทำการวิจัยเพิ่มเติมได้

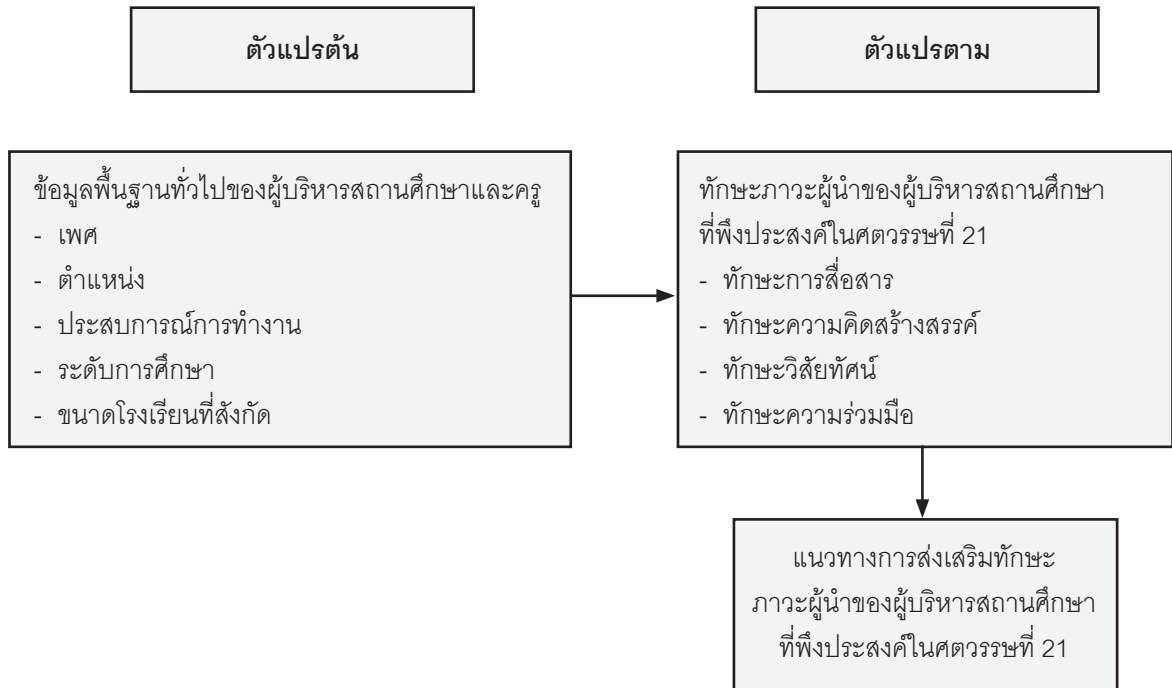
ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครู คือ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษาขนาดโรงเรียนที่สังกัด

ตัวแปรตาม คือ ทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสาร ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ ทักษะความร่วมมือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ กรรณิกา เรตมอนด์ (Kannika ,2016) ที่กล่าวถึงทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 สรุปเป็นกรอบแนวคิดดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 160 คน ขนาดกลาง จำนวน 666 คน และ ขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 762 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,588 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 1,588 คน แล้วนำจำนวนประชากรเทียบกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 310 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 71 คน และครู 239 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random

Sampling) ตามขนาดโรงเรียน และได้เลือกจำนวนโรงเรียนที่จะศึกษาโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 25 จำนวนทั้งหมด 17 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) 2) แบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ขอบข่ายหลัก 4 ประการ จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

สัมภาษณ์สอบถามแนวทางการส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา โดยข้อคำถามที่ใช้จะนำหัวข้อที่มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นำมาเป็นที่ประเด็นในการสัมภาษณ์ โดยที่แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างได้รับการตรวจสอบความเที่ยงและความเหมาะสมของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ทั้งหมด 9 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตอนขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากบุคลากรในโรงเรียน
2. ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้กับครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวันรับแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามด้วยตนเองจากสถานศึกษา

4. ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา วิเคราะห์ด้วย t-test ส่วนประสมการันการทำงาน ขนาดโรงเรียนที่สังกัด วิเคราะห์โดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD (Least Significant Difference) และนำเสนอข้อมูลแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยกำหนดการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุด คือ ทักษะการสื่อสาร รองลงมาคือทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะวิสัยทัศน์ และทักษะความร่วมมือ

2. ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ขนาดโรงเรียน และระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมแตกต่างกัน แต่ในด้านการสื่อสารและด้านวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษา คือมีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการศึกษา การวางระบบเครือข่าย การประชาสัมพันธ์เพื่อกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ คือการกระจายงาน การวางบุคลากรให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้

ผู้ได้บังคับบัญชาพัฒนาผลงานของตนเอง การสร้างแรงจูงใจ การส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความคิดริเริ่มทำหาย ด้านทักษะวิสัยทัศน์ คือการมีวิสัยทัศน์ของผู้นำในการพัฒนาต่าง ๆ การสร้างจิตสำนึกต่อส่วนรวมโดยคำนึงถึงชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดกับสถานศึกษา การสร้างแรงบันดาลใจด้านทักษะความร่วมมือ ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เห็นว่า การได้ทำกิจกรรมร่วมกัน การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนขององค์กรในด้านต่าง ๆ การสร้างเครือข่ายผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการการดำเนินการวิจัย ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ข้างต้นผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ มากทำให้การบริหารจัดการงานมีมาตรฐานและเป็นระบบ มีเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่ชัดเจนทำให้การขับเคลื่อนองค์กร มีความก้าวหน้า สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นารินทร์ เดชชะท้าน (Dechsatan, 2014) ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากด้านทักษะการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในแต่ละโรงเรียนจะต้องมีการติดต่อสื่อสารเพื่อประสานงาน ดำเนินการกันภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน หรือแม้แต่การแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างบุคลากรด้วยกันเอง แม้แต่การสั่งการระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาก็ต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร เพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน และลดข้อผิดพลาดอันจะเกิดขึ้นได้หากไม่มีการประสานงานหรือติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สอดคล้องกับ อรสา มาสิงห์ (Masingha, 2017) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในการทำงานแต่ละโรงเรียนนั้น ต้องอาศัยประสบการณ์การทำงานและความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร เพื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับวิสัยทัศน์การทำงานของโรงเรียน สามารถขับเคลื่อนนำพาองค์กรให้ไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้ สอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ นามนุ (Namnu, 2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านทักษะวิสัยทัศน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการ

กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจบทบาทการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนและมองเห็นเป้าหมายเป็นไปในทิศทางเดียวกันการพัฒนาโรงเรียนก็จะทำได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับ อุษา แซ่เตียว (Saetiao, 2016) ที่ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก ด้านทักษะความร่วมมือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคล ภาระงานบางอย่างจะต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายหนึ่งกับอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้การดำเนินงานนั้นมีความสะดวกมากขึ้นเมื่อได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้ก็จะสำเร็จ สอดคล้องกับ คาวิ เจริญจิตต์ (Charoenjit, 2014) ที่ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประสานความร่วมมือ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ที่จำแนกตามเพศมีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาต้องอาศัยทักษะด้านการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการประชุมการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ต่างก็ต้องมีการสื่อสารระหว่างกันเกิดขึ้น หรือแม้แต่การปรึกษาหารือสนทนากันเพื่อแลกเปลี่ยน

ความรู้ระหว่างกัน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาไม่ใช่เพียงแค่การสื่อสารเท่านั้นที่สำคัญ การมีทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ช่วยในการพัฒนาโรงเรียนหรือแม้แต่ตัวบุคลากรเองก็ตาม เมื่อมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือความกล้าที่จะคิดทำสิ่งแปลกใหม่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้อับคลื่อนโรงเรียนขึ้นไปอีกระดับ ส่วนในด้านของทักษะวิสัยทัศน์ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารของแต่ละโรงเรียนจะต้องมี หากขาดวิสัยทัศน์ไปก็เปรียบเสมือนขาดเข็มทิศ แต่หากผู้บริหารเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล แล้วสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองเห็นเป้าหมายเดียวกันได้ก็จะเป็นเรื่องง่ายเมื่อต้องการขับเคลื่อนหรือพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้ก็ต้องอาศัยด้านทักษะความร่วมมือ ซึ่งการดำเนินงานในแต่ละโรงเรียนจะต้องมีการทำงานร่วมกัน ประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในหรือการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายนอก การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายก็ตามเพื่อให้สามารถดำเนินงานไปตามแผนที่วางไว้ได้ สอดคล้องกับ อัครเดช นิละโยธิน และคณะ (Neelayotin, et al. 2017) ที่ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตาม ทักษะของครู จังหวัดขอนแก่น จากผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทักษะของครู จังหวัดขอนแก่นที่เป็นเพศชายและเพศหญิงพบว่า มีระดับภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์

ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะความร่วมมือแตกต่างกัน ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะวิสัยทัศน์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรบุญโญปกรณ์ (Boonyopakorn, 2010) งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ .05 อาจเป็นเพราะทักษะประสบการณ์การทำงานของบุคลากรที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความเข้าใจในระบบการบริหารการทำงานต่างกัน สอดคล้องกับ ปัทมกร หัสดีธรรม (Hassaditham, 2012) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิรูป

การเรียนรู้สู่ห้องเรียนคุณภาพตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประสบการณ์ทำงาน 30 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ห้องเรียนคุณภาพอยู่ในอันดับมากและแตกต่างกันกับกลุ่มประสบการณ์อื่นทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันของครูย่อมมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน

ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณารายด้านทักษะการสื่อสารและด้านทักษะวิสัยทัศน์ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์ และด้านทักษะความร่วมมือแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญ .05 อาจเป็นเพราะว่าทักษะการสื่อสารและทักษะวิสัยทัศน์นั้น ครูแต่ละคนจะต้องมีการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคล เพื่อที่จะประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อีกทั้งการบริหารโรงเรียน แต่ละโรงเรียนย่อมต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อเป็นตัวกำหนดทิศทางเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง จึงทำให้ความคิดเห็นในเรื่องทักษะการสื่อสารและวิสัยทัศน์ไม่แตกต่างกัน แต่ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะความร่วมมือแตกต่างกันนั้น

อาจเป็นเพราะครูแต่ละคนมีประสบการณ์การเรียนรู้และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้ความรู้ความสามารถในการริเริ่มคิดสิ่งแปลกใหม่ การสร้างสรรค์ผลงาน การนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เข้ากับการทำงานจึงมีแนวทางที่ต่างกันออกไปเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่า และทักษะความร่วมมือของแต่ละโรงเรียนที่แตกต่างกันอาจขึ้นอยู่กับวิธีการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียน การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจของผู้บริหารหรือหัวหน้างานอาจแตกต่างกัน สอดคล้องกับ อัครเดช นีละโยธิน และคณะ (Neelayotin, et al. 2017) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตาม ทักษะของครู จังหวัดขอนแก่น ระดับการแสดงผลภาวะ ผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทักษะของครู จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และกลุ่มที่สำคัญการศึกษาระดับปริญญาโท มีระดับการแสดงผลภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความคิดเห็นผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กการประสานงานต่าง ๆ ทำได้ง่ายกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่เพราะมีจำนวนประชากรน้อยกว่า การพูดคุยและการประสานสามารถทำได้รวดเร็วกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีการแบ่งแต่ละฝ่ายซึ่งอาจมีวิธีการดำเนินงานที่ซับซ้อนกว่า ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ และกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรด้วยกันเอง หรือผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา และเนื่องจากมีจำนวนประชากรน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ทำให้ทุกคนมีโอกาสได้แสดงศักยภาพในการทำงาน หรือแม้แต่การแสดงออกทางความคิดในเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างทั่วถึง ส่วนด้านทักษะวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ และกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ อาจเป็นเพราะจำนวนประชากรที่น้อยกว่าทำให้การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานก็ตาม สามารถบริหารจัดการได้อย่างทั่วถึง การโน้มน้าวใจหรือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้

บังคับบัญชา มีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน มองเห็นวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันยอมทำได้ง่ายกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนประชากรมากกว่า ด้านทักษะความร่วมมือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ และกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ แนนอนว่า การทำงานกับคนหลายคนยอมมีปัญหาในเรื่องของทัศนคติและความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เนื่องจากจำนวนประชากรในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีจำนวนน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ทำให้การขอความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายเวลาดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ มีความสะดวกและทำได้ง่ายกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนประชากรมากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา นิรงบุตร (Nirongbut, 2017) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องควรนำมาปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้และสามารถสื่อสารได้หลาย ภาษา เพราะการติดต่อสื่อสารจะเกี่ยวข้องกับ กระบวนการบริหารทุกขั้นตอน ทำให้ผู้บริหารมี โอกาสประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตาม หน้าที่ความรับผิดชอบให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ มากยิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีความคิดที่แปลกใหม่สามารถนำเทคโนโลยี ใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้

3. จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้ ครูและบุคลากรสถานศึกษาเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา

4. จากผลการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้ที่รู้จักการนำเอาวิธีการหรือกิจกรรม ต่าง ๆ มาเป็นส่วนช่วยในการเสริมสร้างความ สามัคคีของครูและบุคลากรสถานศึกษา และเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการ แสดงออกทางความคิดเห็นเพื่อขับเคลื่อนให้องค์กร ก้าวไปข้างหน้า

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะ ภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21

2. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาทักษะ ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐาน อันจะส่งผลถึงการพัฒนาตนเอง และคุณภาพการศึกษาต่อไป

REFERENCES

- Amon, B. (2010). Academic leadership behavior of primary school administrators. Under the Office of Samut Prakan Primary Educational Service Area 1 according to the opinions of teachers and administrators. Master of Education Thesis, Educational Administration Program, Thonburi Rajabhat University. (in Thai)
- Khawee, C. (2014). Study on the relationship between school administration skills and academic administration in educational institutions. Under the Office of Rayong Primary Educational Service Area. Master of Education Thesis Educational Administration Branch, Ramphaibarni Rajabhat University. (in Thai)
- Paphangkorn, H. (2012). Relationship between transformational leadership of school administrators and learning reform to quality classroom according to the opinions of teachers in schools under the Secondary Education Service Area Office. 1. Retrieved 10 June 2020. From <http://cms.dru.ac.th/jspui/bitstream/123456789/398/10/unit%205.pdf> (in Thai)

- Monthathip, N. (2018.) **Skills of 21st century school administrators under the district office Primary Education Pathumthani District 2.** Master's Thesis Educational Administration Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)
- Narin, D. (2014). **Transformational leadership among school administrators Under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 3.** Journal of Prae Wa Kalasin Academic 1 (3), 83. (in Thai)
- Runghana, N. (2017). **Strategic leadership of school administrators. Under the Office of the Primary Educational Service Area.** Master of Education Thesis, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under royal patronage. (in Thai)
- Kannika, R. (2016). **21st Century Leadership Skills Indicators for School Administrators. Fundamentals.** Doctor of Philosophy of Education Department of Educational Administration. Faculty of Education, Mahakulabodhidul University. (in Thai)
- Laddawan, P, et al. (2019). **Statistics for research and techniques for using SPSS.** Bangkok: Charoen Good, Stable Printing. (in Thai)
- Orsa, M. (2019). Development of leadership skills in the century 21 of the school administrators Under the Office of Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area. **Journal of Thonburi Rajabhat University** 2019, 2. Abstract. (in Thai)
- Akaradej, N, et al. (2017). **Decentralized leadership of primary school administrators according to teachers' opinions in Khon Kaen Province.** Retrieved 10 June 2020, from https://edu.msu.ac.th/journal/home/journal_file/373.pdf (in Thai)
- Ua, S. (2016). **Skills of school administrators and academic administration under the district office.** Samut Sakhon Primary Education Area Master of Education Thesis Educational Administration Branch, Silpakorn University. (in Thai)